

Tanító és óvodapedagógus alapképzési szakok alkalmassági vizsgája

A *tanító és óvodapedagógus* alapképzési szakokra jelentkezőknek ének-zenei, beszédalkalmassági, testi alkalmassági vizsgát kell tenniük és egészségi vizsgálaton kell megjeleníteniük. Aki több intézménybe jelentkezik, ezt a vizsgát egyszer kell letenni, az intézmények egymás vizsgáit elfogadják.

Előalkalmassági vizsga

A felsőoktatási intézmények a **jelentkezési határidőt megelőzően** ún. előalkalmassági vizsgát szervezhetnek. A vizsgák időpontját az egyes intézményekről szóló oldalak tartalmazzák. Az előalkalmassági vizsga célja: lehetőséget adni a jelentkezés benyújtása előtt az alkalmasság mérésére, megállapítására. Alkalmatlanság esetén a jelentkező a felsőoktatási felvételi eljárás keretében szervezett alkalmassági vizsgán azt megismételheti, javíthatja. Az előalkalmassági vizsga szolgáltatás jellegű, a vizsgát meghirdető bármely (pl. a lakóhelyhez legközelebb eső) felsőoktatási intézményben igénybe vehető. Az adott intézményről szóló fejezetben szereplő vizsgadíjat az intézménynek kell befizetni. Az eredményes előalkalmassági vizsgát, amennyiben az ének-zenei, beszéd-, testi, egészségi alkalmassági vizsgák követelményei a fejezetben leírtakkal azonosak, az intézmények kölcsönösen elfogadják, tehát azt elegendő egy helyen (egy alkalommal) letenni.

Az alkalmassági vizsga 4 elemből áll

1. Az ének-zenei alkalmassági vizsga

Célja: annak megállapítása, hogy a jelentkező alkalmas-e az óvodapedagógusi vagy tanítói pályára, a pedagógusi pálya gyakorlásához szükséges zenei ismeretek elsajátítására.

Feladat:

- a hallásvizsgálat keretében 20 magyar népdal vagy egyszerű műzenei szemelvény előadása emlékezetből (a dalok listáját írásban be kell mutatni),
- szabad választás alapján (a dalokat más-más kezdőhangról is meg kell tudni szólaltatni), a zenei emlékezet vizsgálata során egyszerű, rövid ritmussorok visszahangoztatása (negyed-, nyolcad-, pontozott ritmus és szinkópa kombinációiból) tapsolással, kopogással; néhány hangból álló egyszerű dallamok visszaéneklése dúdolással vagy szolmizálva,
- a kottaolvasási készség vizsgálata során néhány ütem lapról olvasása az egyszerű gyermekdalok szintjén az ötvonalas rendszerben.

Az elbírálás alapvető szempontja, hogy a jelentkező rendelkezzen az ének-zenei tevékenység vezetéséhez, tanításához nélkülözhetetlen zenei hallással, egészséges énekhanggal és megfelelő hangterjedelemmel.

2. A beszédalkalmassági vizsga

Célja: annak megállapítása, hogy a jelentkezőt beszédállapota alkalmassá teszi-e a pedagógusi pályára.

Feladat:

- 10–15 soros nyomtatott prózai szöveg felolvasása, szükség szerint a szöveg reprodukálása, illetve beszélgetés. A szöveget közismert gyermekirodalmi művekből jelölik ki. A jelentkezőnek a felolvasandó szöveg előzetes megismerésére időt adnak.

A szóbeli szövegalkotó képesség felmérése kötetlen beszélgetés keretében.

Az elbírálás szempontjai:

- Vannak-e a jelentkezőnek hangképzési zavarai (pöszeség, raccsolás, selypítés, orrhangzós beszéd, a magánhangzók igen zárt képzése, egyéb beszédhangképzési hibák).
- A jelentkező beszédritmusában észlelhetők-e súlyos zavarok (dadogás, értelemzavaró hadarás, lepegés, pattogás).
- A felolvasás mennyire értelmes, követhető, kifejező.
- A tájnyelvi ejtés nem beszédhiba, tehát nem kizáró ok.

Kizáró okok:

- **hangképzési rendellenességek,**
- **ritmuszavarok,**
- **a beszéd megértését akadályozó rendkívül zárt ejtés.**

3. A testi alkalmassági vizsga

Célja: annak megállapítása, hogy a jelentkező rendelkezik-e azokkal az alapvető motoros (testi) képességekkel, amelyek feltételei az alsó tagozatos és az óvodai testnevelés gyakorlati anyag elsajátításának, illetve a tanítói, óvodapedagógusi pálya gyakorlásának.

Követelmények:

- közepes iramú, folyamatos futás (nők: 3 perc, férfiak: 5 perc),
- oktató által vezetett zenés gimnasztika folyamatos végzése, a főbb alapformák végeztetésével (szökdelések, karkörzések, törzshajlítások, felülések, törzsemelések és rugózások),
- egyensúlyozó járás fordulatokkal, két zsámolyra helyezett felfordított padon,
- néhány lépés nekifutásból – keresztbe állított és felfordított – pad átugrása egy lábról, érkezés páros lábra, guggolásba,

- célba dobás függőleges célra (kosárlabda palánk) egykezes dobással, kislabdával, 8 m-ről,
- labdaadogatások helyben futás közben párokban, ügyes és ügyetlen kézzel, felfújó labdával,
- labdavezetés ügyes és ügyetlen kézzel,
- felfüggetés hajlított karral (nők: 5 mp, férfiak: 8 mp),
- mellő fekvőtámaszból ereszkedés legalább derékszögig hajlított karú fekvőtámaszba, toródás mellő fekvőtámaszba (nők: 3-szor, férfiak: 6-szor).

Kizáró okok:

A kondicionális állapotra és a mozgáskoordinációra utaló olyan gyenge teljesítmény, amely intenzív gyakorlással nem javítható, valamint a középiskolai tanulmányok utolsó két évében a testnevelés alóli teljes felmentés.

4. Az egészségi alkalmassági vizsgálat

Az egészségügyi alkalmassághoz a háziorvos által kitöltött és lepecsételt, valamint a jelentkező által aláírt egészségügyi állapotról szóló nyilatkozat szükséges, melyet a jelentkezőnek az alkalmassági vizsgára magával kell vinnie! Nem vehet részt az alkalmassági vizsgán az a jelentkező, aki az alkalmassági vizsgára a hiánytalanul kitöltött egészségügyi alkalmassági lapot nem viszi magával! Ebben az esetben az alkalmassági vizsga eredménye „nem alkalmas”.

Egészségügyi szempontból – a súlyosság mérlegelése alapján – kizáró ok lehet:

- hirtelen eszméletvesztéssel járó megbetegedések,
- a felső és alsó végtagok funkcionális rendellenességei, a statikai rendszer súlyosabb elváltozásai,
- a szív, a vérkeringés és a légzőrendszer olyan rendellenességei, melyek nem teszik lehetővé a fizikai terhelést,
- a beszédzónában 30 decibelnél gyengébb hallás,
- a látóélesség csökkenésének mértéke és/vagy a térlátás korlátozottsága olyan fokú, hogy az zavarhatja a gyerekcsoportban végzett munkát,
- szintévesztés,
- súlyos mentális, pszichés zavarok, egyéb részképesség zavar.

Kizáró okok: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia.